

Vallis Sanctorum

Fejezetek a bakonybéli monostor ezeréves történetéből

Szerkesztette
Dénesi Tamás

Bakonybél – Pannonhalma
2020

A bakonybéli apátság alapításának évfordulója alkalmából
2019. május 18-án Bakonybélben rendezett konferencia előadásainak szerkesztett változata

A konferenciát előkészítő bizottság tagjai:
Boros Zoltán, Dénesi Tamás, Halmos Ábel OSB, Várszegi Asztrik OSB, Vásárhelyi Anzelm OSB

A konferenciát támogatta:

Nemzeti Kulturális Alap

A kötetet szerkesztette:
Dénesi Tamás

A szerkesztésben közreműködött:
Boros Zoltán és Takács Melinda

Az angol nyelvű összefoglalókat Tóta Péter Benedek,
valamint Baán Izsák OSB, F. Romhányi Beatrix, Nagy Szabolcs Balázs
és Vaderna Gábor készítette

A mutatókat Dénesi Katalin, Dénesi Tamás és Takács Melinda készítette

© Fényképek:
Tihanyi Bence és Bakos Ágnes
Belényesy Károly, Nagy Balázs, Nagy Szabolcs Balázs, Palatin Gergely OSB
és Isaac Ramana Carter

© Térképek:
F. Romhányi Beatrix

© A szerzők, 2020
© Bakonybéli Szent Maurícius Monostor, 2020
© Pannonhalmi Főapátsági Levéltár, 2020

Kiadja
a Bakonybéli Szent Maurícius Monostor
és a Pannonhalmi Főapátsági Levéltár

Tartalom

Hortobágyi T. Cirill OSB: Lectori salutem	9
I. A MONOSTOR KÖZÉPKORI TÖRTÉNETE	
Baán Izsák OSB: Szent Günter és a bakonybéli alapítás – tények és eszmények	11
Szovák Kornél: Bakonybél korai oklevelei	29
F. Romhányi Beatrix: A bakonybéli apátság birtokai és gazdasági szerepe a tatárjárás előtt	45
Belényesy Károly – Nagy Szabolcs Balázs: A bakonybéli Borostyán-kő régészeti kutatása. Árpád-kori remeteség vagy kegyhely nyomai a monostor szomszédságában?	59
Nagy Balázs: A tatárjárás korából származó éremlelet Bakonybélből	79
II. HAGYOMÁNY ÉS MEGÚJULÁS AZ ÚJKORBAN	
Dénesi Tamás: Szerzetesi élet a 18. századi Bakonybélben	87
Jakab Réka: Monostor és népe. Szerzetesi élet és pasztoráció a 19. századi Bakonybélben	133
Schilde René: „Bakonybél csendjében.” A monostor a 20. század első felében	167
Kisnémet Fülöp OSB: „Gratia supponit naturam. Kellenek a feltételek a mi részünkről is, hogy Isten kegyelme kifejthesse erejét.” A bakonybéli monostor 1945 és 1950 között	193
III. GAZDÁLKODÁS, MŰVELŐDÉS, SPIRITUALITÁS	
Terdik Szilveszter: A bakonybéli bencés templom felszerelése a II. József-kori felozlatás idején	215
Boros Zoltán: Gazdálkodás egy filiális apátságban a 19–20. században	239
Medgyesy S. Norbert: Történelemszemlélet, bölcsészgyakorlatok és kortárs művelődés a bakonybéli tanárképző főiskolán (1818–1848)	281
Vaderna Gábor: Athéneon. Guzmics Izidor bakonybéli apát műveltsége	313
Halmos Ábel OSB: Bakonybél: természet, Ige, megbékélés. A monostor éltető hagyományairól és küldetéséről	327
Képjegyzék	337
Személynévmutató	341
Földrajzinév-mutató	348
A kötet szerzői	353